57098/23602
7/16149

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.AÇS.0.12.00.14/610 / 3320
Konu: Yazılı Soru Önergesi

16 AĞU 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: 10 Temmuz 2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23602 sayılı yazınız.

Yazınız ekinde bulunan, İzmir Milletvekili Sayın Enver ÖKTEM'in tarafıma yazılı olarak cevaplanması için vermiş olduğu "Anne, bebek ve çocuk ölümlerine" ilişkin (7/16149) sıra sayılı soru önergesi Bakanlığımca incelenmiştir.

Sözü edilen soru önergesine cevap teşkil edecek olan bilgiler hazırlanmış ve ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ

Bakan

EK: 3 sayfa cevap metni (3 nüsha)

Adres: Prof. Dr. Nusret Fişek Cad. Hıfzısıhha bahçesi D Blok Sıhhiye/ANKARA
Tlf: 0 (312) 4357663- 0 (312) 4350532 Fax: 0 (312) 4314872

7/16149

İzmir Milletvekili Sayın Enver Öktem'in "Anne, bebek ve çocuk ölümlerine" ilişkin 7/16149 sıra sayılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

1- Son yıl baz alındığında ve yıllar itibariyle Türkiye'de bebek ölüm oranı nedir?

2- Bebek ölüm oranı kırsal bölgelerimizde ne kadar ve büyük kentlerimizde ne kadardır?

3- Son on yıl baz alındığında ve yıllar itibariyle Türkiye'de 5 yaş altındaki çocuk ölüm oranı nedir?

4- 5 yaşın altındaki çocuk ölüm oranı kırsal bölgelerimizde ne kadar ve büyük kentlerimizde ne kadardır?

5- Son on yıl baz alındığında ve yıllar itibarıyla Türkiye'de doğum sırasında anne ölüm oranı nedir?

6- Doğum sırasında anne ölüm oranı kırsal bölgelerimizde ne kadar ve büyük kentlerimizde ne kadardır?

7- Bakanlığınızın anne ve çocuk sağlığı için ayırdığı bütçe ne kadardır? Doğum esnasında meydana gelen bebek ölümlerinin ağırlıklı sebebi nedir? Bu durumun önüne geçmek için alınan tedbirler nelerdir.?

CEVAPLAR:

1- Bakanlığım tarafından her beş yılda bir Nüfus Sağlık Araştırmaları yaptırılmaktadır. 1993 Türkiye Nüfus Araştırması (TNSA 1993)'na göre bebek ölüm hızı 1000 canlı doğumda 53, 1998 Türkiye Nüfus Araştırması (TNSA 1998)'a göre 1000 canlı doğumda 42.7, 2003 Türkiye Nüfus Araştırması (TNSA 2003)'a göre ise 1000 canlı doğumda 29 olarak bulunmuştur.

2- 1998 TNSA'ya göre kırsal bölgelerimizde bebek ölüm hızı 1000 canlı doğumda 55 iken 2003 TNSA'ya göre bu oran 1000 canlı doğumda 39'dur. Yine söz konusu araştırmalarda 1998 yılı kentlerdeki bebek ölüm hızı 1000 canlı doğumda 35.2, 2003 yılı kentlerdeki bebek ölüm hızı 1000 canlı doğumda 23 olarak bulunmuştur.

3- 1993 TNSA'ya göre 5 yaş altı ölüm hızı binde 61, 1998 TNSA'ya göre binde 52, 2003 TNSA'ya göre binde 37'dir.

4- 2003 TNSA'ya göre 5 yaş altı ölüm hızı kırsal bölgelerimizde binde 50, kentlerde binde 30'dur.

5- 1998 yılında yapılan bir araştırma sonucuna göre anne ölüm oranı yüzbin canlı doğumda 49,2 'dir.

Bakanlığım ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü' işbirliğinde halen yürütülmekte olan "Ulusal Anne Ölümleri Araştırması"nın sonuçları 2006 yılı sonunda açıklanacaktır.

6- 1998 Türkiye'de Hastane Kayıtlarından Anne Ölümleri ve Nedenleri Araştırmasına göre ölen annelerin ikamet adreslerine göre yerleşim yerleri

değerlendirildiğinde %62.5'nin kırsal yada yarı kırsal kesimde, %37.5'inin il merkezinde oturduğu tespit edilmiştir.

7- Bakanlığımın Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü'ne ayırdığı bütçe 100 465 000 YTL olup bu bütçe Ana Çocuk Sağlığı Merkezlerinin giderlerini kapsamaktadır. Ayrıca Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütülen anne ve bebek sağlığı hizmetleri bulunmaktadır. Örneğin 113 milyon YTL "bağışıklama hizmetleri" için ayrılmış durumdadır.

"Türkiye Perinatal Mortalite Çalışması" sonuçlarına göre %44'le masere ölü doğumlar ilk sırada yer almaktadır.Bunu premetüre, konjenital anomali ve asfiksi izlemektedir.

Bu ölüm oranını azaltmak için neler yapılmaktadır:

Güvenli Annelik Hizmetleri

15-49 yaş kadın izlemleri, gebelik öncesi danışmanlık

Yılda iki kez sağlık personeli tarafından 15-49 yaş arası kadınlar evlerinde ziyaret edilerek izlenmektedir. Ülkemizde 15-49 yaş arasında kadın nüfusu yaklaşık olarak 20 milyondur. Sağlık ocağı hizmet bölgelerinde bu nüfus sorumlu sağlık personeli tarafından ilgili form kullanılarak yılda iki kez izlenmektedir.

Gebelik döneminde sağlık kontrolleri (doğum öncesi bakım)

Evde ya da sağlık kuruluşunda gebelere sağlık hizmeti verilmektedir. En az dört kez sağlık kontrolü önerilmektedir. Riskli gebeliklerde daha sık izlem ve gerekirse ikinci basamakta hizmet sunulmaktadır. Bakanlığımıza bağlı birinci basamak sağlık kuruluşlarında 2005 yılında doğum öncesi ve sonrası bakım hakkında 53 bin 1.basamak sağlık personeli (Dr.,ebe, hemşire) hizmet içi eğitim almış ve 3.2 milyon gebe izlemi gerçekleştirilmiştir.

Doğumda sağlık hizmeti

Doğumların sağlık kuruluşunda veya sağlık personelinin kararıyla ve nezaretiyle evde yapılması sağlık koşulu olarak kabul edilmektedir. Yılda yaklaşık olarak 1.37 milyon canlı doğum meydana gelmekte olup bunlardan ortalama 1.16 milyonu sağlıklı koşullarda gerçekleşmektedir.

Doğum sonu bakım hizmetleri

Loğusalık döneminde anne ve bebek bir bütün olarak sağlık kontrolü hizmetinden yararlandırılmaktadır.

Sık gebeliklerin ve riskli gebeliklerin engellenmesi (Aile Planlaması)

- Danışmanlık
- Yöntem sunumu, kontrol, izlem

Sağlık kuruluşunda konu hakkında özel eğitim almış sağlık personelinden kişi veya aileye en uygun yöntemin seçilmesine imkan tanıyan danışmanlık hizmeti yöntem sunumu uygulama ve takip hizmeti verilmektedir.

Gebelikte Demir Desteği Programı

Gebeliğin dördüncü ayının başından itibaren, doğum sonu üçüncü ayın sonuna kadar ek demir preparatı alınmasını temin amacıyla bir program yürütülmektedir. 2005 Kasım ayında başlanan program kapsamında Nisan 2006 itibarı ile 200 bin gebeye ulaşılmıştır.

Neonatal Resüsitasyon Programı

Yenidoğana uygun yaklaşım ve etkili resüsitasyonun sağlanması amacıyla yürütülmekte olan program 2003-2005 döneminde daha da hızlandırılmıştır. Programın başlangıcından 2003 yılına kadar 4056 sağlık personeli eğitilmişken, 2005 yılında bu sayı 13.099'a ulaşmıştır. 2006 yılında da eğitimlerimiz yeni göreve başlayan sağlık personeli ve güncelleme eğitimleriyle sürmektedir.

Prematüre ölümleri engellemeye yönelik "yenidoğan bakım organizasyonu" çalışmaları devam etmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.